

# Zagovaračka inicijativa **VRANJE**

„Tvoj grad – tvoja reč“

## **SKUPŠTINI GRADA VRANJA**

Ul. Narodnog Heroja br. 1

17500 Vranje

**Predmet:**

### **INICIJATIVA**

## **Za uspostavljanje Saveta za zdravlje mladih Grada Vranja kao stalnog međusektorskog savetodavnog tela za unapređenje politika mentalnog, seksualnog i reproduktivnog zdravlja mladih**

#### **• Pravni osnov**

Pravni osnov za podnošenje ove inicijative sadržan je u odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi, Zakona o mladima, Zakona o javnom zdravlju, Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o planskom sistemu Republike Srbije, Statuta Grada Vranja, kao i u strateškim dokumentima Republike Srbije i Grada Vranja koji uređuju oblast javnog zdravlja, omladinske politike i unapređenja položaja mladih.

Inicijativa je u skladu sa ciljevima Strategije za mlade Republike Srbije za period 2023-2030. godine, Strategije javnog zdravlja Republike Srbije, Nacionalnog programa očuvanja i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana Republike Srbije, kao i Nacrta programa unapređenja položaja mladih Grada Vranja za period 2026-2028. godine, koji unapređenje zdravstvene zaštite mladih prepoznaje kao jedan od prioriteta lokalne omladinske politike.

#### **• Razlozi za podnošenje inicijative**

Mentalno, seksualno i reproduktivno zdravlje mladih predstavljaju jednu od ključnih oblasti od značaja za kvalitet života mladih, njihovu socijalnu uključenost i dugoročni razvoj lokalne zajednice.

Analiza relevantnih dokumenata javnih politika pokazuje da Grad Vranje raspolaže razvijenim institucionalnim kapacitetima u oblasti zdravstvene zaštite, uključujući Dom zdravlja, Zdravstveni centar, Zavod za javno zdravlje, Savetovalište za mlade i Kancelariju za mlade. Istovremeno, lokalni strateški dokumenti prepoznaju unapređenje zdravlja mladih kao jedan od prioriteta razvoja grada.

Međutim, analiza ukazuje da ne postoji stalni institucionalni mehanizam koji bi omogućio koordinisano planiranje, sprovođenje i praćenje lokalnih politika u oblasti zdravlja mladih, niti telo koje bi povezivalo lokalnu samoupravu, zdravstvene ustanove, obrazovne institucije, organizacije civilnog društva i same mlade u procesu kreiranja i evaluacije javnih politika.

Poseban izazov predstavlja činjenica da se mladi dominantno informišu putem društvenih mreža, dok je poverenje u institucionalne izvore informisanja znatno manje, što dodatno naglašava potrebu za koordinisanim pristupom zdravstvenom obrazovanju i komunikaciji sa mladima.

Polazeći od navedenih činjenica, smatramo da je uspostavljanje Saveta za zdravlje mladih opravdan i potreban korak ka jačanju međusektorske saradnje i unapređenju lokalnih javnih politika u ovoj oblasti.

### • **Predmet inicijative**

Ovom inicijativom predlaže se da Grad Vranje uspostavi **Savet za zdravlje mladih** kao stalno međusektorsko savetodavno telo koje će doprineti unapređenju politika usmerenih na očuvanje i unapređenje fizičkog, mentalnog, seksualnog i reproduktivnog zdravlja mladih.

Savet bi predstavljao institucionalni mehanizam saradnje između lokalne samouprave, zdravstvenih ustanova, obrazovnih institucija, organizacija civilnog društva i mladih, sa ciljem koordinacije aktivnosti, razmene informacija i predlaganja mera za unapređenje položaja mladih.

### • **Ciljevi inicijative**

Cilj inicijative jeste uspostavljanje održivog mehanizma međusektorske saradnje koji će doprineti:

- unapređenju javnih politika u oblasti zdravlja mladih;
- boljoj koordinaciji lokalne samouprave, lokalnih ustanova i organizacija;
- većem učešću mladih u kreiranju i praćenju javnih politika koje ih se neposredno tiču;
- unapređenju dostupnosti informacija i usluga u oblasti mentalnog, seksualnog i reproduktivnog zdravlja;
- razvoju preventivnih programa i promociji zdravih stilova života;
- jačanju zdravstvene pismenosti mladih;
- unapređenju saradnje između zdravstvenog, obrazovnog i sektora socijalne zaštite.

## • **Predlog rešenja**

Predlaže se da Savet za zdravlje mladih bude obrazovan kao stalno savetodavno telo Grada Vranja.

Savet bi činili predstavnici:

- Grada Vranja;
- Gradskog veća;
- Doma zdravlja Vranje;
- Zdravstvenog centra Vranje;
- Zavoda za javno zdravlje;
- Kancelarije za mlade;
- obrazovnih ustanova;
- Centra za socijalni rad;
- Crvenog krsta;
- organizacija civilnog društva koje deluju u oblastima zdravlja, mladih i ljudskih prava;
- đачkih parlamenata
- mladih.

Radi efikasnijeg rada, Savet može obrazovati stalne ili povremene radne grupe za pojedine oblasti, naročito za pitanja mentalnog zdravlja, seksualnog i reproduktivnog zdravlja, prevencije bolesti zavisnosti, prevencije nasilja i unapređenja zdravstvene pismenosti.

## • **Očekivani efekti**

Uspostavljanjem Saveta za zdravlje mladih Grad Vranje bi:

- unapredio koordinaciju lokalnih institucija u oblasti zdravlja mladih;
- obezbedio kontinuirani dijalog između mladih i donosilaca odluka;
- povećao kvalitet planiranja i sprovođenja lokalnih javnih politika;
- doprineo razvoju preventivnih programa i promociji zdravih stilova života;
- unapredio dostupnost informacija i usluga namenjenih mladima;
- stvorio institucionalni okvir za razvoj zajedničkih projekata lokalne samouprave, zdravstvenih ustanova i organizacija civilnog društva.

## • **Predlog zaključka**

Predlaže se da Skupština grada Vranja razmotri ovu inicijativu i zaduži nadležne organe Grada da, u saradnji sa relevantnim institucijama i organizacijama civilnog društva, pripreme predlog akta o osnivanju Saveta za zdravlje mladih Grada Vranja, uz obezbeđivanje aktivnog učešća mladih u procesu njegovog uspostavljanja i budućeg rada.

- **Usklađenost sa ciljevima projekta**

Inicijativa je rezultat procesa **Youth Policy Lab**, zasnovana na analizi relevantnih javnih politika i konsultacijama sa mladima i lokalnim akterima i predstavlja doprinos jačanju participativnog donošenja odluka na lokalnom nivou.

---

*Youth Policy Lab metodologiju (Laboratorije mladih za donošenje javnih politika) Fondacija Centar za demokratiju razvija i sprovodi oslanjajući se na svoja iskustva velikog regionalnog projekta RYDE („Regionalni dijalog mladih za Evropu“), kroz koji je ostvarena saradnja i povezivanje mladih, organizacija civilnog društva i donosilaca odluka u kreiranju predloga za unapređenje javnih politika. Stečena znanja i naučene lekcije primenjene su kroz projekat „Tvoj grad – tvoja reč“, gde je lokalnim potrebama prilagođen model strukturisanog dijaloga koji pokazuje potencijal da postane održiv mehanizam uključivanja mladih u kreiranje javnih politika u jedinicama lokalne samouprave.*

*Beograd, Vranje, avgust 2026.*

Ovaj materijal objavljen je uz finansijsku pomoć Evropske unije. Za njegovu sadržinu odgovorna je isključivo Fondacija Centar za demokratiju i ona ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Projekat „Tvoj grad – tvoja reč“ realizuje se u okviru projekta „EU Resurs centar za civilno društvo u Srbiji“ Beogradske otvorene škole koji je finansijski podržan od strane Evropske unije.

# Zagovaračka inicijativa **SUBOTICA**

„Tvoj grad – tvoja reč“

## SKUPŠTINI GRADA SUBOTICE

Trg slobode 1  
24000 Subotica

**Predmet:**

# INICIJATIVA

## Program za unapređenje učešća mladih u kulturnom životu i razvoju kulturne politike Grada Subotice

### • Ciljevi inicijative

Ova inicijativa zasniva se na nalazima analize lokalnih javnih politika u oblasti kulture i omladinske politike, preporukama formulisanima kroz „Youth Policy Lab“ proces realizovan u okviru projekta „Tvoj grad – tvoja reč“, kao i na postojećim inicijativama mladih i organizacija civilnog društva usmerenim na unapređenje položaja mladih i razvoj Omladinskog centra. U skladu sa navedenim nalazima, preporukama i postojećim strateškim okvirom Grada Subotice, predlaže se pokretanje procesa izrade **Programa za unapređenje učešća mladih u kulturnom životu i razvoju kulturne politike Grada Subotice** (u daljem tekstu: Program).

Cilj inicijative je da se postojeći kulturni, obrazovni i omladinski resursi Grada Subotice snažnije povežu i da se, kroz dijalog lokalne samouprave, ustanova kulture, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva i mladih, razvije održiv okvir za veće učešće mladih u kulturnom životu grada.

### • Normativni i planski okvir

Predlog se oslanja na postojeći pravni i planski okvir Republike Srbije, Autonomne pokrajine Vojvodine i Grada Subotice, a naročito na:

- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o planskom sistemu Republike Srbije;
- Zakon o mladima;
- Zakon o kulturi;
- Strategiju za mlade u Republici Srbiji za period 2023-2030. godine i Akcioni plan za njeno sprovođenje za period 2026-2028. godine;
- Statut Grada Subotice;
- Plan razvoja Grada Subotice za period 2023-2032. godine;
- Plan razvoja AP Vojvodine 2023-2030. godine.

Pored navedenog pravnog i planskog okvira, inicijativa se oslanja i na postojeće lokalne mehanizme i aktivnosti usmerene ka mladima. Grad Subotica je 2026. godine nastavio da pruža finansijsku podršku omladinskim programima i projektima, uključujući i oblast kulture, što potvrđuje postojanje institucionalne osnove za dalji razvoj lokalne omladinske politike.

Posebno je značajna inicijativa za uspostavljanje Omladinskog centra u Subotici, koja je najavljena 2022. godine kao prostor namenjen okupljanju mladih i organizacija koje rade sa mladima, sa idejom da mladi imaju aktivnu ulogu u osmišljavanju i pokretanju aktivnosti. Iako Omladinski centar do danas nije uspostavljen, sama inicijativa, kao i prepoznata potreba za prostorom za mlade, predstavljaju važnu osnovu za dalje uređivanje sistema lokalne omladinske politike i njegovo povezivanje sa kulturnom politikom Grada.

Zakon o planskom sistemu uspostavlja okvir za pripremu, sprovođenje, praćenje i vrednovanje dokumenata javnih politika, uz učešće zainteresovanih strana. Zakon o mladima i Strategija za mlade afirmišu aktivno učešće mladih u društvu i razvoj lokalnih mehanizama omladinske politike, dok Zakon o kulturi uređuje ostvarivanje javnog interesa u kulturi, uključujući stvaralaštvo, dostupnost kulturnih sadržaja i razvoj kulturnih potreba.

Za ovu inicijativu posebno je značajan **Plan razvoja Grada Subotice za period 2023–2032.**<sup>1</sup> godine, kao najviši lokalni dokument razvojnog planiranja.

**Plan razvoja AP Vojvodine 2023–2030. godine**<sup>2</sup> predstavlja dodatni strateški oslonac, naročito kroz razvojni pravac „Interkulturalna Vojvodina po meri građana“ i cilj koji se odnosi na unapređenje uticaja kulture, nasleđa i stvaralaštva na društvene vrednosti i koheziju.

## • Razlozi za pokretanje inicijative

Subotica raspolaže značajnim kulturnim potencijalom: mrežom ustanova kulture, kulturnim centrima, pozorištima, galerijama, muzejskim i bibliotečkim sadržajima, festivalima, obrazovnim ustanovama, organizacijama civilnog društva i drugim akterima koji doprinose kulturnom životu grada. Posebnu vrednost predstavlja multikulturalni i višejezični karakter Subotice i iskustvo grada u razvijanju interkulturalnog dijaloga.

Analiza javnih politika sprovedena u okviru projekta „Tvoj grad – tvoja reč“, međutim, ukazuje na prostor za snažnije povezivanje **kulturne i omladinske politike** i za sistematičnije uključivanje mladih u osmišljavanje kulturnih sadržaja i programa.

---

<sup>1</sup> <https://podsticajiupoljoprivredi.rs/wp-content/dokumenta/Subotica%20sa%20pozivom/Plan%20razvoja%20grada%20Subotica.pdf>

<sup>2</sup> <https://www.planrazvoja.rs/>

Postoje brojni programi i pojedinačne inicijative koje uključuju mlade, ali postoji potreba da se razviju stabilniji mehanizmi kroz koje bi ustanove kulture, obrazovne ustanove, organizacije civilnog društva i mladi mogli redovno da sarađuju u planiranju, realizaciji i vrednovanju programa namenjenih mladima.

Polazište ove inicijative zato nije ocena da Subotici nedostaju kulturni sadržaji ili kapaciteti. Naprotiv, **predlog polazi od postojećih resursa i dostignuća Grada i usmeren je na njihovo bolje povezivanje i korišćenje u interesu mladih**, odnosno na povećanje i unapređenje učešća mladih u postojećim kulturnim programima i njihovo učešće u kreiranju tih programa sa ciljem da oni bolje odgovore potrebama mladih, sa posebnim akcentom na mlade iz osetljivih društvenih grupa.

Dodatni podsticaj za ovu inicijativu predstavlja planirano formiranje gradskog Omladinskog centra. Tokom 2026. godine mladi u Subotici već su formulisali inicijativu za njihovo uključivanje u proces kreiranja programa budućeg Omladinskog centra.

Predloženi Program omogućio bi da se postojeće i buduće aktivnosti povežu u koherentan okvir sa jasnim ciljevima, merama, nosiocima i pokazateljima rezultata.

## • Predlog rešenja

Predlaže se da Grad Subotica pokrene izradu **Programa za unapređenje učešća mladih u kulturnom životu i razvoju kulturne politike Grada Subotice**, u skladu sa Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije i drugim relevantnim propisima.

Program bi trebalo pripremiti kroz participativan proces i da, u zavisnosti od rezultata analize stanja i konsultacija, uključi naročito sledeće oblasti:

1. **Učešće mladih u kulturnom životu grada** – razvoj redovnih mehanizama konsultovanja mladih i njihovog uključivanja u osmišljavanje i vrednovanje kulturnih programa;
2. **Savremeno stvaralaštvo mladih** – stvaranje povoljnijih uslova za predstavljanje i razvoj stvaralaštva mladih i korišćenje raspoloživih prostora i resursa;
3. **Saradnju kulture i obrazovanja** – podsticanje zajedničkih programa ustanova kulture, srednjih škola, visokoškolskih ustanova i drugih obrazovnih aktera;
4. **Omladinski centar** – povezivanje razvoja njegove programske ponude sa širim sistemom omladinske i kulturne politike Grada, uz neposredno učešće mladih;
5. **Interkulturalni dijalog** – korišćenje multikulturalnosti Subotice kao resursa za saradnju, zajedničko stvaralaštvo i povezivanje mladih iz različitih zajednica;
6. **Omladinski kulturni aktivizam i volontiranje** – razvoj mogućnosti za aktivno uključivanje mladih u realizaciju kulturnih programa, u skladu sa propisima kojima se uređuje volontiranje;
7. **Praćenje rezultata** – utvrđivanje merljivih pokazatelja koji će omogućiti praćenje obuhvata mladih, njihovog učešća i efekata sprovedenih mera.

Konačni ciljevi, mere, aktivnosti, pokazatelji, nosioci i potrebna sredstva ne bi bili unapred određeni ovom inicijativom, već bi bili utvrđeni u postupku pripreme Programa na osnovu podataka, konsultacija i raspoloživih kapaciteta Grada. Posebnu ulogu u tom procesu trebalo bi da ima Omladinski centar, kao prostor stvarnog i kontinuiranog uključivanja mladih u kreiranje kulturne politike Grada, kroz čije bi se edukativne i druge aktivnosti mladima omogućilo da unaprede znanja i veštine u vezi sa procesima donošenja odluka, radom institucija i ustanova, kao i planiranjem i realizacijom kulturnih programa.

## • Predlog načina pripreme Programa

Radi obezbeđivanja stručnog, međusektorskog i participativnog pristupa, predlaže se da nadležni organ Grada, u skladu sa svojim ovlašćenjima:

**1. obrazuje radnu grupu za izradu Programa**, u kojoj bi bili zastupljeni predstavnici nadležnih gradskih organa i službi, Kancelarije za mlade, ustanova kulture čiji je osnivač Grad, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva koje deluju u oblastima kulture i omladinske politike, kao i predstavnici mladih;

**2. obezbedi učešće mladih u procesu izrade** kroz otvorene konsultacije, fokus grupe, radionice, tematske sastanke, onlajn konsultacije i druge odgovarajuće metode;

**3. uspostavi jasne veze sa ciljevima i merama predviđenim** Planom razvoja Grada Subotice 2023-2032, drugim relevantnim nacionalnim i pokrajinskim dokumentima, kao i rezultatima projekata među kojima i projekta „Tvoj grad – tvoja reč“, preporukama Youth Policy Lab sprovedenog kroz Regionalni dijalog mladih za EU i postojećih inicijativa mladih, uključujući inicijativu u vezi sa programskim razvojem budućeg Omladinskog centra;

**4. prilikom izrade Programa utvrdi realne izvore finansiranja**, vodeći računa o postojećim budžetskim mogućnostima Grada i mogućnostima korišćenja pokrajinskih, republičkih, evropskih i drugih raspoloživih izvora.

## • Očekivani efekti

Pokretanjem predloženog procesa Grad Subotica bi dobio mogućnost da postojeće resurse u oblasti kulture i omladinske politike poveže u funkcionalniji i dugoročniji okvir. Istovremeno, kroz povezivanje kulturnih, obrazovnih i omladinskih resursa i dijalog lokalne samouprave, ustanova kulture, obrazovnih institucija, organizacija civilnog društva i mladih stvorili bi se uslovi za održivije i sistematičnije učešće mladih u kulturnom životu i razvoju kulturne politike grada.

Očekivani efekti su:

- veće i sadržajnije učešće mladih u kulturnom životu grada;

- razvoj kulturnih programa koji bolje odgovaraju interesovanjima i potrebama mladih;
- snažnije povezivanje ustanova kulture, obrazovnih ustanova, Kancelarije za mlade i organizacija civilnog društva;
- stvaranje dodatnih mogućnosti za kulturno i umetničko stvaralaštvo mladih;
- razvoj Omladinskog centra uz neposredno učešće mladih;
- dalje jačanje interkulturalnog dijaloga i društvene kohezije;
- bolje korišćenje postojećih kulturnih i institucionalnih kapaciteta Grada;
- uspostavljanje merljivog okvira za praćenje rezultata politika usmerenih prema mladima.

Pokretanje procesa izrade Programa samo po sebi ne zahteva uspostavljanje nove ustanove niti neposredno preuzimanje novih trajnih budžetskih obaveza. Finansijske implikacije pojedinačnih mera bile bi procenjene u postupku izrade Programa i usklađene sa budžetom Grada i drugim raspoloživim izvorima finansiranja.

## • Predlog zaključka

Polazeći od postojećih kulturnih i omladinskih kapaciteta Grada Subotice i opredeljenja da se mladima omogući aktivnije učešće u razvoju lokalne zajednice, Fondacija Centar za demokratiju predlaže da Skupština grada Subotice razmotri ovu inicijativu i donese sledeće:

1. Prihvata se inicijativa za razmatranje pokretanja procesa izrade Programa za unapređenje učešća mladih u kulturnom životu i razvoju kulturne politike Grada Subotice.
2. Preporučuje se Gradskom veću da razmotri obim i način pripreme Programa i preduzme odgovarajuće aktivnosti.
3. U procesu izrade potrebno je obezbediti učešće mladih i održati konsultacije sa predstavnicima ustanova kulture, obrazovnih ustanova, Kancelarije za mlade, organizacija civilnog društva i drugih zainteresovanih aktera.

## • Usklađenost sa ciljevima projekta

Inicijativa je rezultat procesa **Youth Policy Lab**, zasnovana na analizi relevantnih javnih politika i konsultacijama sa mladima i lokalnim akterima i predstavlja doprinos jačanju participativnog donošenja odluka na lokalnom nivou.

---

*Youth Policy Lab metodologiju (Laboratorije mladih za donošenje javnih politika) Fondacija Centar za demokratiju razvija i sprovodi oslanjajući se na svoja iskustva velikog regionalnog projekta RYDE („Regionalni dijalog mladih za Evropu“), kroz koji je ostvarena saradnja i povezivanje mladih, organizacija civilnog društva i donosilaca odluka u kreiranju predloga za unapređenje javnih politika. Stečena znanja i naučene lekcije primenjene su kroz projekat „Tvoj grad – tvoja reč“, gde je lokalnim potrebama*

*prilagođen model strukturisanog dijaloga koji pokazuje potencijal da postane održiv mehanizam uključivanja mladih u kreiranje javnih politika u jedinicama lokalne samouprave.*

*Beograd, Subotica, avgust 2026.*

Ovaj materijal objavljen je uz finansijsku pomoć Evropske unije. Za njegovu sadržinu odgovorna je isključivo Fondacija Centar za demokratiju i ona ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Projekat „Tvoj grad – tvoja reč“ realizuje se u okviru projekta „EU Resurs centar za civilno društvo u Srbiji“ Beogradske otvorene škole koji je finansijski podržan od strane Evropske unije.

# Zagovaračka inicijativa NIŠ

„Tvoj grad – tvoja reč“

## SKUPŠTINI GRADA NIŠA

Ul. Nikole Pašića br. 24

18000 Niš

**Predmet:**

# INICIJATIVA

## Uspostavljanje Lokalnog partnerstva za unapređenje zapošljivosti mladih Grada Niša

### • Razlozi za pokretanje inicijative

Grad Niš je u prethodnom periodu uspostavio značajan strateški i institucionalni okvir u oblasti zapošljavanja mladih kroz usvajanje Lokalnog akcionog plana zapošljavanja, Lokalnog akcionog plana za mlade, sprovođenje mera aktivne politike zapošljavanja u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje, kao i uključivanje u pilot program „Garancija za mlade“. Ove aktivnosti potvrđuju opredeljenost Grada da unapređuje položaj mladih i stvara uslove za njihovo uspešnije uključivanje na tržište rada.

Istovremeno, analiza dokumenata javnih politika sprovedena u okviru projekta „**Tvoj grad – tvoja reč**“ pokazuje da postoji potreba za jačanjem međusektorske saradnje i uspostavljanjem trajnog mehanizma koordinacije između lokalne samouprave, obrazovnih institucija, Nacionalne službe za zapošljavanje, privrede, Kancelarije za mlade i organizacija civilnog društva. Analiza zaključuje da unapređenje saradnje između ovih aktera predstavlja jedan od ključnih preduslova za efikasnije sprovođenje postojećih politika i razvoj novih mera zasnovanih na potrebama mladih.

Na nacionalnom nivou dodatni izazov predstavlja neusklađenost obrazovanja i potreba tržišta rada. Prema podacima navedenim u desk analizi, 48% mladih radi na poslovima koji nisu u skladu sa stečenim obrazovanjem, što potvrđuje potrebu za sistemskim unapređenjem tranzicije mladih iz obrazovanja ka zaposlenju.

### • Problem koji inicijativa rešava

Iako Grad Niš raspolaže razvijenim planskim dokumentima i sprovodi različite mere podrške zapošljavanju mladih, ne postoji stalni mehanizam koji bi omogućio:

- redovnu koordinaciju svih relevantnih lokalnih aktera;
- zajedničko planiranje mera za unapređenje zapošljivosti mladih;
- razmenu podataka o potrebama lokalnog tržišta rada;
- praćenje efekata sprovedenih mera;

- kontinuirano usklađivanje obrazovnih programa sa potrebama privrede.

Posledica toga je da se pojedine aktivnosti sprovode paralelno, bez dovoljno sistematične koordinacije i zajedničkog planiranja.

## • Predlog rešenja

Predlaže se da Grad Niš uspostavi **Lokalno partnerstvo za unapređenje zapošljivosti mladih Grada Niša**, kao stalni međusektorski savetodavni i koordinacioni mehanizam koji će povezivati sve relevantne institucije i organizacije uključene u kreiranje i sprovođenje politika zapošljavanja mladih.

Partnerstvo ne bi predstavljalo novu instituciju niti novi organizacioni oblik, već mehanizam saradnje koji će doprineti efikasnijoj primeni postojećih lokalnih politika, boljem korišćenju raspoloživih resursa i razvoju novih mera zasnovanih na analizi potreba mladih i lokalnog tržišta rada.

## • Predložene nadležnosti Lokalnog partnerstva

| Oblast rada           | Predložene aktivnosti                                                                                              |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Analiza tržišta rada  | Praćenje potreba lokalnog tržišta rada i identifikacija deficitarnih zanimanja                                     |
| Obrazovanje           | Davanje preporuka za bolje povezivanje srednjih škola, univerziteta u Nišu i poslodavaca                           |
| Zapošljavanje mladih  | Praćenje efekata lokalnih mera zapošljavanja i programa „Garancija za mlade“                                       |
| Saradnja sa privredom | Razvoj programa stručne prakse, učenja kroz rad i prvog radnog iskustva                                            |
| Javne politike        | Davanje preporuka za izradu i unapređenje Lokalnog akcionog plana zapošljavanja i Lokalnog akcionog plana za mlade |
| Učešće mladih         | Organizovanje konsultacija sa mladima prilikom planiranja novih mera                                               |

## • Predloženi sastav Partnerstva

Partnerstvo bi činili predstavnici:

- Grada Niša;
- Nacionalne službe za zapošljavanje – Filijala Niš;
- Kancelarije za mlade Grada Niša;
- Univerziteta u Nišu;
- srednjih stručnih škola;
- Regionalne privredne komore Nišavskog, Pirotskog i Topličkog upravnog okruga;
- Naučno-tehnološkog parka Niš;
- udruženja poslodavaca;

- organizacija civilnog društva koje se bave mladima i zapošljavanjem;
- organizacija mladih i za mlade.

Po potrebi, u radu Partnerstva mogli bi učestvovati i predstavnici nadležnih ministarstava i drugih institucija.

## • Očekivani efekti

Uspostavljanjem Lokalnog partnerstva očekuje se:

- ✓ unapređena koordinacija lokalnih aktera u oblasti zapošljavanja mladih;
- ✓ bolje povezivanje obrazovanja i potreba lokalnog tržišta rada;
- ✓ kvalitetnije planiranje i sprovođenje lokalnih mera zapošljavanja;
- ✓ veće uključivanje poslodavaca u kreiranje lokalnih politika;
- ✓ unapređenje sprovođenja programa „Garancija za mlade“ na lokalnom nivou;
- ✓ donošenje preporuka zasnovanih na podacima i rezultatima sprovedenih mera;
- ✓ povećanje učešća mladih u procesima kreiranja lokalnih javnih politika.

## • Predlog narednih koraka

Predlaže se da Grad Niš:

1. razmotri ovu zagovaračku inicijativu;
2. zaduži nadležnu gradsku upravu da, u saradnji sa relevantnim institucijama i organizacijama, razradi model uspostavljanja Lokalnog partnerstva za unapređenje zapošljivosti mladih;
3. pripremi odgovarajući akt kojim bi se uredio sastav, način rada i nadležnosti Partnerstva;
4. razmotri mogućnost da Partnerstvo započne sa radom tokom pripreme narednog Lokalnog akcionog plana zapošljavanja, kako bi njegovi nalazi i preporuke bili uključeni u proces planiranja.

## • Usklađenost sa ciljevima projekta

Inicijativa je rezultat procesa **Youth Policy Lab**, zasnovana na analizi relevantnih javnih politika i konsultacijama sa mladima i lokalnim akterima i predstavlja doprinos jačanju participativnog donošenja odluka na lokalnom nivou.

---

*Youth Policy Lab metodologiju (Laboratorije mladih za donošenje javnih politika) Fondacija Centar za demokratiju razvija i sprovodi oslanjajući se na svoja iskustva velikog regionalnog projekta RYDE („Regionalni dijalog mladih za Evropu“), kroz koji je ostvarena saradnja i povezivanje mladih, organizacija civilnog društva i donosilaca odluka u kreiranju predloga za unapređenje javnih politika. Stečena znanja i naučene lekcije primenjene su kroz projekat „Tvoj grad – tvoja reč“, gde je lokalnim potrebama*

*prilagođen model strukturisanog dijaloga koji pokazuje potencijal da postane održiv mehanizam uključivanja mladih u kreiranje javnih politika u jedinicama lokalne samouprave.*

*Beograd, Niš, avgust 2026.*

Ovaj materijal objavljen je uz finansijsku pomoć Evropske unije. Za njegovu sadržinu odgovorna je isključivo Fondacija Centar za demokratiju i ona ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Projekat „Tvoj grad – tvoja reč“ realizuje se u okviru projekta „EU Resurs centar za civilno društvo u Srbiji“ Beogradske otvorene škole koji je finansijski podržan od strane Evropske unije.